

ePooki

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 28/2017

Palkkaus ja ammattinimikkeen arvostus

Luonua-Ojalehto Susanna, Hiukka Katariina, Kemppainen Milla-Maija

22.9.2017 ::

Näin viittaat tähän julkaisuun

Luonua-Ojalehto, S., Hiukka, K. & Kemppainen, M-M. 2017. Palkkaus ja ammattinimikkeen arvostus. Teoksessa P. Isomursu, P. Hoppu & D. Wallenius (toim.) Minne matka, kulttuurituottaminen? Pohjoinen näkökulma kulttuurituottamiseen nyt ja tulevaisuudessa. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 28. Hakupäivä xx.x.2017. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201709188638>.

Tutkimme olemassa olevan tutkimusaineiston pohjalta kulttuurituottajan, tradenomin ja yhteisöpedagogin palkkausta, palkkauksen perusteita ja työllistymisastetta. Näiden kaikkien ammattien edustajat työskentelevät osaksi samankaltaisissa vastuullisissa tehtävissä yrityksissä, yrittäjinä sekä julkisella ja 3. sektorilla. Heidän tehtävänsä vaihtelevat asiantuntijatehtävistä erityisasiantuntija- ja johtotehtäviin.

Palkan määrittelemisessä käytetään tyypillisesti jaottelua seuraaviin vaativuusluokkiin:

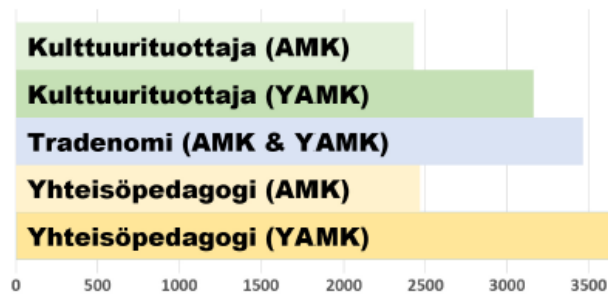
- Ammattitehtävät
- Asiantuntijatehtävät
- Erityisasiantuntijatehtävät
- Johtotehtävät

Vähimmäistuntipalkkaa laskettaessa tuntipalkan jakaja on 158. Tehtävän vaativuuteen liittyvän palkanosan lisäksi työntekijälle voidaan maksaa henkilökohtaista palkanosaa. Henkilökohtainen palkanosa määritetään seuraavilla perusteilla:

1. ammattitaito (osaaminen),
2. työn laatu ja tuloksellisuus (työsuoritus) sekä
3. työkokemus (palvelusvuosien määrä).

Vertailussa kulttuurituottaja, tradenomi ja yhteisöpedagogi

Tutkimme olemassa olevan tutkimusaineiston pohjalta kulttuurituottajan, tradenomin ja yhteisöpedagogin palkkausta, palkkauksen perusteita ja työllistymisastetta, sillä näiden kaikkien ammattien edustajat työskentelevät osaksi samankaltaisissa vastuullisissa tehtävissä yrityksissä, yrittäjinä, julkisella sektorilla ja 3. sektorilla. Heidän tehtävänsä vaihtelevat asiantuntijatehtävistä erityisasiantuntija- ja johtotehtäviin. Kaikkiin vertailuun valittuihin koulutuksiin sisältyy sekä AMK- että YAMK-tasoinen tutkinto. Täysin vertailukelpoista aineistoa ei ollut käytettävissä, joten tulokset ovat suuntaa antavia. Palkkatasot on vertailun helpottamiseksi koottu yhteen kuviossa 1.

Kuvio 1. Koulutuksen mukainen suuntaa antava palkkatasovertilu

Kulttuurituottaja

Kulttuurituottajia toimii esimerkiksi seuraavilla nimikkeillä:

- tuottaja
- kulttuurituottaja
- manageri
- agentti
- järjestö- ja kulttuurisihteeri
- teatterisihteeri
- toiminnanjohtaja
- toimistopäällikkö
- projektipäällikkö
- hankekoordinaattori
- projektituottaja
- tapahtumatuottaja
- tuotantoassistentti
- markkinointisuunnittelija
- kulttuurialan ja luovan alan yrittäjä
- freelance-tuottaja

Kulttuurituottajan (AMK) bruttopalkan keskiarvo on 2 427 €/kk. Kulttuurituottajan (YAMK) keskipalkka on 3 163 €/kk. Tiedot on otettu Humakista vuosina 2007–2013 valmistuneille lähetetyn kyselyn tuloksista. Palkat ovat kokoaikatyössä olleiden bruttopalkkojen keskiarvoja. [\[1\]](#) [\[2\]](#) Kulttuurialan yleinen työllistymisaste on 63 % [\[3\]](#).

Kulttuurituottajan työllistymisaste kulttuurituottaja (AMK):lla on 81,1 % ja Kulttuurituottaja (ylempi AMK):lla 91,6 %

Tradenomi

Liiketaloudesta valmistuneet tradenomit voivat työskennellä liiketalouden suunnittelu-, johto- ja asiantuntijatehtävissä eri tehtäväalueilla markkinoinnista taloushallintoon ja logistiikkaan. Tehtävänimikkeitä ovat esimerkiksi:

- markkinointiassistentti

- markkinointi- tai myyntipäällikkö
- myyntineuvottelija
- ostaja
- henkilöstöpäällikkö
- taloussuunnittelija
- controller
- tilintarkastaja
- verosihteeri
- yritysanalyttikko

Tradenomin keskipalkka on 3 466 €/kk ^[4] kyselyssä ei eroteltu AMK- ja YAMK-koulutusta). Usean liittoon kuuluvan tradenomin palkka on sidottu tulokseen. Kokopäivätyössä olevista kyselyyn vastanneista 41 % on tulospalkkauksen piirissä.

Tradenomeja työskentelee muun muassa taloushallinnossa, markkinoinnissa sekä turvallisuus- ja it-alalla. Työpaikat ovat valtaosin yksityisellä sektorilla, ja siellä niitä on eniten teknologiateollisuudessa ja finanssialalla, pankeissa ja vakuutusyhtiöissä. Työpaikat kaupan alalla ovat vähentyneet. Työllistymisaste liittoon kuuluvilla tradenomeilla on 95 %.

Yhteisöpedagogi

Yhteisöpedagogit ovat järjestöalan sekä nuoriso- ja vapaa-ajan alan asiantuntijoita ja ammattilaisia, jotka työskentelevät erilaisilla tehtävänimikkeillä. Julkisen sektorin lisäksi yhteisöpedagogien työnantajia voivat olla esimerkiksi erilaiset järjestöt, säätiöt, yhdistykset, lapsi- ja nuorisokodit sekä nuoriso- ja vapaa-ajan alan yritykset, lisäksi heitä työskentelee itsenäisinä ammatinharjoittajina. Tyypillisimpiä yhteisöpedagogin tehtävänimikkeitä ovat:

- toiminnanjohtaja
- pääsihteeri
- järjestöpäällikkö
- järjestösihteeri
- järjestöasiamies
- asiamies
- suunnittelija
- koordinaattori
- nuorisotyön päällikkö
- nuorisotyön suunnittelija
- nuorisosihteeri
- erityisnuorisotyöntekijä
- nuorisotyöntekijä
- nuoriso-ohjaaja
- vapaa-aikasihteeri
- vapaa-ajan ohjaaja
- työpajaohjaaja
- työvalmentaja
- yksilövalmentaja

Yhteisöpedagogin (AMK) kuukausipalkka on 2 465 €/kk. Yhteisöpedagogi (ylempi AMK) tutkinnon suorittaneiden palkka oli 3 637 €/kk. Työllistymisaste yhteisöpedagogi (AMK):lla on 90,8 % ja yhteisöpedagogi (ylempi AMK):lla 94,3 %.

Työllistymis- ja palkkatiedot on otettu Humakista vuosina 2007–2013 valmistuneille lähetetyn kyselyn tuloksista. Palkat kokoaikatyössä olleiden bruttopalkkojen keskiarvoja. ^{[1] [5]}

Ammattinimikkeen arvostus

Taiteen kenttä kritisoi helposti sitä, että ”kaikki raha menee tuottajille”, mutta rahoitusosaamisen hallitseminen, tuottamalla sitä mitä sovitaan ja pitämällä aikatauluista kiinni, saadaan kenttäväkikin hiljaiseksi ja tuottajan arvostus nousee. Maalaisyöryllä varustettu tuottaja pärjää alalla ja nostaa arvostusta.

Monissa urheilulajeissa on valmentajilla, tuomareilla yms. toimihenkilöillä lisenssikoulutus. Seurat ovat kelpollisia järjestämään esim. urheilukilpailuja, jos tietyissä tehtävissä on lisensoidut toimihenkilöt. Tällainen tapa saattaisi toimia myös kulttuuritapahtumien puolella. Se nostaisi tapahtumien tasoa ja selkeyttäisi niiden kulkua. "Tuottaja-osaamiselle" on laajalti kysyntää ammattipiirin lisäksi myös harrastajapiireissä. Osaamisen myynti voisi olla tuotteistettavissa. Tuottajilla on valtavasti käytännön osaamista, mistä on hyötyä monissa toimissa.

Esimerkki ratsastuspuolen valmentajaoikeuksista ^[6] valmentajat:

- **I-tason valmentaja:** 3 viikonlopun koulutus (n. 500 €/viikonloppu), suoritettu EA I -> oikeus käyttää valmentajatitteliä, pätevyys tulla valituksi Ratsastajainliiton aluevalmentajaksi.
- **II-tason lajivalmentaja:** I-tason koulutus käytynä, lisäksi viikon koulutus. Erikoistuu yhteen ratsastuksen lajiin asiantuntijaksi
- **III-huippuvalmentaja:** Syventää lajiosaamista, lisäksi kansainvälinen urheilu.
- **Ammattivalmentaja (IV-taso):** Valmentajan erikoisammattitutkinnon suorittaminen.
- **V-tason valmentaja:** Akateeminen valmentajataso.

Osa alan ammattilaisista ei koe ammattinimikkeen arvostuksen olevan heikkoa. Osiota Tulevaisuuden osaaja varten haastatelluista henkilöistä **Niina Ristolainen** painottaa, että enemmän hän näkisi koko kulttuuri-/luovan alan nostamisen ihmisten tietoisuudessa tasavertaiseksi muiden alojen rinnalle, enemmän "olemassa olevaksi" ja taloudellista merkittävyyttä tuottavaksi alaksi. Tämä voidaan ainakin osittain saavuttaa esimerkiksi tekemällä tutkimuksia taloudellisesta vaikuttavuudesta tai kulttuurin merkityksestä hyvinvoinnille/turismille.

Työ- ja elinkeinopalvelujen rekisterissä ei ole olemassa esimerkiksi nimikettä "tapahtumatuottaja". Myös itse "tuottaja" nimikkeestä on hyvin erilaisia käsityksiä. Nimikkeiden sisällöt pitäisi päivittää ja avata niin yhteiskunnan järjestelmissä kuin itse organisaatioiden sisällä, joissa joskus nimike ei vastaa työnkuvaa lainkaan. Seuraava näkemys on suora lainaus **Hanna Jakulta**:

"Uskon, että ammattinimikkeen arvostuksen lisääminen tapahtuu luonnostaan, kun ala ammattimaistuu ja tuottajan työn käytännön vaikutukset ymmärretään paremmin. Ehkä lopulta sitten, kun Suomessa huomataan, että kulttuurilla on myös merkitystä vientituotteena ja kansantaloudessa. "Luova tuottajuus" on se tavoiteltava tila omalla kohdallani: olen projektiosaaja, joka hallitsee tuotannollisen prosessin, ja sen lisäksi tuntee oman toimialansa nyanssit, trendit, periaatteet ja ihmiset. Jos näin onnistutaan tuottajia brändäämään, uskon, että myös ammattinimikkeen arvostus kasvaisi mukana."

Lähteet

1. [^] ^{ab} Humanistinen ammattikorkeakoulu. 2017. Humakista vuosina 2007–2013 valmistuneille lähetetyn kyselyn tulokset. Hakupäivä 30.3.2017.
<https://www.humak.fi/opiskelijaksi/kulttuurituottaja/>
2. [^] Humanistinen ammattikorkeakoulu. 2017. Humakista vuosina 2007–2013 valmistuneille lähetetyn kyselyn tulokset. Hakupäivä 30.3.2017.
<https://www.humak.fi/opiskelijaksi/yhteisopedagogi/>
3. [^] Opetushallitus. 2017. Vipunen. Opetushallinnon tilastopalvelu.
4. [^] Tradenomiliitto. 2016. Jäsentutkimus Tradenomiliiton jäsenille. Hakupäivä 30.3.2017.
<https://www.tral.fi/ajankohtaista/tradenomien-palkat-nousivat/>
5. [^] Humanistinen ammattikorkeakoulu. 2017. Humakista vuosina 2007–2013 valmistuneille lähetetyn kyselyn tulokset. Hakupäivä 30.3.2017.
<https://www.humak.fi/opiskelijaksi/yhteisopedagogi/>
6. [^] Suomen Ratsastajainliitto 2017. Valmentajakoulutus. Hakupäivä 30.3.2017.
http://www.ratsastus.fi/koulutus_ja_valmennus/

Metatiedot

Nimeke: Palkkaus ja ammattinimikkeen arvostus. Teoksessa P. Isomursu, P. Hoppu & D. Wallenius (toim.) Minne matka, kulttuurituottaminen? Pohjoinen näkökulma kulttuurituottamiseen nyt ja tulevaisuudessa

Tekijä: Luonua-Ojalehto Susanna; Hiukka Katariina; Kemppainen Milla-Maija

Aihe, asiasanat: kulttuurituottajat, palkkaus, tradenomit, työllisyys, yhteisöpedagogit

Tiivistelmä: Tutkimme olemassa olevan tutkimusaineiston pohjalta kulttuurituottajan, tradenomin ja yhteisöpedagogin palkkausta, palkkauksen perusteita ja työllistymisastetta. Näiden kaikkien ammattien edustajat työskentelevät osaksi samankaltaisissa vastuullisissa tehtävissä yrityksissä, yrittäjinä sekä julkisella ja 3. sektorilla. Heidän tehtävänsä vaihtelevat asiantuntijatehtävistä erityisasiantuntija- ja johtotehtäviin.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2017-09-22

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201709188638>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.